

Magdalena Pilińska
**WSPOMAGANIE Z TIK-IEM
W DOLNOŚLĄSKIEJ BIBLIOTECE
PEDAGOGICZNEJ WE WROCŁAWIU**

DOBRE PRAKTYKI

Warszawa 2015

Projekt graficzny i skład

Łukasz Kluz

Wykorzystano elementy projektu

Studia Kreatywnego Małgorzaty Barskiej

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Warszawa 2015

Udostępnianie

Ośrodek Rozwoju Edukacji

00-478 Warszawa

Aleje Ujazdowskie 28

www.ore.edu.pl

Materiał przygotowany w ramach programu *System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganiu szkół*, realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Budowanie programu wspomagania szkół i placówek oświatowych Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu rozpoczęła wiosną 2013 r. W bibliotece został powołany Wydział wspomagania szkół i placówek oświatowych. Na podstawie wieloletnich doświadczeń współpracy biblioteki ze szkołami oraz z uwzględnieniem wytycznych zapisanych w rozporządzeniu opracowano obszary, w zakresie których biblioteka może wspomóc pracę szkoły lub placówki oświatowej. Zaproponowane obszary współpracy to:

- Popularyzacja edukacji informacyjnej – kształtowanie umiejętności wyszukiwania, selekcji oraz analizy informacji;
- Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK) w pracy biblioteki szkolnej;
- Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK) w nauczaniu przedmiotów nieinformatycznych;
- Wykorzystanie platformy edukacyjnej w pracy nauczyciela;
- Podnoszenie umiejętności posługiwania się pakietem Office w pracach nauczycieli na rzecz placówki;
- Bezpieczeństwo w sieci – przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym z korzystania sieci;
- Nauczyciel 45+, czyli podnoszenie kompetencji pracowników placówki w obszarze obsługi nowych technologii;
- Otwarte zasoby edukacyjne szansą dla edukacji;
- Licencje Creative Commons i prawo autorskie w szkole;
- Popularyzacja kultury czytelniczej;
- Popularyzacja edukacji czytelniczej – rozwijanie wiedzy na temat dostępnych zasobów informacyjnych, np. polskich bibliotek cyfrowych oraz kształcenie kompetencji czytelniczych, niezbędnych do odbioru tekstów literackich, naukowych i popularnonaukowych;
- Popularyzacja edukacji medialnej – ukazanie roli mediów we współczesnej cywilizacji i wyrabianie umiejętności krytycznego odbioru komunikatów medialnych;
- Projekt edukacyjny w szkole.

W ramach kompleksowego wspomagania oferta biblioteki jest dostosowywana do potrzeb poszczególnych placówek i może być realizowana w różnorodnych formach:

- [Gromadzenie literatury zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami placówki;](#)
- [Opracowanie informacji o zasobach dolnośląskiej sieci bibliotek pedagogicznych;](#)
- [Opracowanie informacji oświatowej na określony przez placówkę temat;](#)
- **Szkolenia dla nauczycieli (szkolenia rad pedagogicznych, szkolenia otwarte, zdalne, zajęcia warsztatowe, indywidualne konsultacje);**
- **Zajęcia edukacyjne dla uczniów;**
- [Współpraca ze środowiskiem \(organizowanie konkursów, wystaw, spotkań\).](#)

Oferta wspomagania szkół i placówek oświatowych Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu **wpisuje się w wymagania państwa wobec szkół i placówek.**

Ważnym zapisem w nowym rozporządzeniu jest informacja mówiąca wprost o wsparciu szkoły w wykorzystywaniu technologii informacyjno-komunikacyjnej. Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu od wielu już lat kreuje potrzeby środowiska edukacyjnego w tym zakresie. Tematyka szkoleń prowadzonych przez pracowników biblioteki oscyluje wokół zagadnień wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej w szkole. Oferta doskonalenia dla nauczycieli w tym zakresie jest bogata i obejmuje tematykę:

- szeroko rozumianej edukacji informacyjnej (korzystanie z otwartych zasobów Internetu, wyszukiwanie zaawansowane, selekcja dokumentów);
- wykorzystania TIK w pracy nauczyciela (m.in. pakiet Office, multimedia, tablica interaktywna, platformy edukacyjne);
- bezpiecznego Internetu (prawa autorskie, wolne licencje, zagrożenia);
- promocji placówki oświatowej oraz jej działań (z wykorzystaniem TIK);
- biblioteki szkolnej (organizacja, funkcjonowanie, zarządzanie).

Osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie i realizację procesu wspomagania po stronie biblioteki są tzw. szkolni organizatorzy rozwoju edukacji (SORE), którzy są jednocześnie pracownikami Wydziału wspomagania szkół i placówek oświatowych. Oferta biblioteki została przedstawiona dyrektorom kilku placówek na terenie Wrocławia. Trzy z nich podjęły wyzwanie i chęć współpracy z biblioteką w wybranych przez siebie obszarach.

Budowa programu wsparcia dla poszczególnych placówek przebiegała w kilku etapach: pomoc szkole lub placówce w zdiagnozowaniu jej potrzeb; wypracowanie, wraz z zespołem zadaniowym, rocznego planu wspomagania (RPW) – ustalenie działań i form ich realizacji oraz terminów i miejsca realizacji zadań oraz na koniec ocena efektów.

Z początkiem roku szkolnego 2013/2014 Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu podpisała porozumienia:

- Szkoła podstawowa – wykorzystanie TIK w pracy dydaktycznej i organizacyjnej. Bezpieczny Internet.
- Świetlica środowiskowa – popularyzacja edukacji czytelniczej i medialnej z wykorzystaniem TIK. Profilaktyka uzależnień.
- Przedszkole – popularyzacja czytelnictwa wśród dzieci i rodziców. Nowe techniki i metody pracy z dziećmi.

Wszystkie trzy placówki zostały objęte programem wsparcia na okres roku szkolnego, tj. od września 2013 do czerwca 2014 r. Czas realizacji zadań w poszczególnych placówkach poprzedzony był spotkaniami organizacyjnymi, na których ustalono zakres współpracy, przydzielono role i zadania poszczególnym osobom.

Realizacja zadań wynikających z rocznych planów wspomagania (RPW) wypracowanych na początku roku szkolnego przebiegała według ustalonego harmonogramu. Zrealizowano większość zaplanowanych zadań. Wszystkie działania, zarówno po stronie biblioteki, jak i placówek współpracujących, na bieżąco monitorowano i ewentualnie dostosowywano do potrzeb. Najczęściej zmiany te dotyczyły terminów realizacji zadań.

W odpowiedzi na zapotrzebowanie placówki zrealizowano również zadania dodatkowe, np.

- biblioteka przeprowadziła prelekcję dla rodziców uczniów szkoły podstawowej dotyczącą bezpieczeństwa w Internecie;
- biblioteka opracowała broszury informacyjne: *10 porad dla rodziców dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przez dzieci*; ulotki dla rodziców dzieci przedszkolnych o głośnym czytaniu katalog Otwartych Zasobów Edukacyjnych przydatnych w pracy nauczyciela szkoły podstawowej.

Z końcem roku szkolnego przyszedł czas na podsumowanie i wnioski. Ewaluacja działań podjętych w trakcie roku szkolnego wykazała, że:

- tematyka współpracy była zgodna z potrzebami poszczególnych placówek;
- dzięki wspólnemu zaangażowaniu w realizację zadań w większości uzyskano oczekiwane rezultaty;
- realizacja poszczególnych programów przebiegała sprawnie, a koordynatorzy dbali o bardzo dobry przepływ informacji pomiędzy placówkami;
- głównymi problemami realizacji programów były ograniczenia czasowe i specyfika organizacyjna jednej z placówek.

Nowym działaniem bibliotek pedagogicznych, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem, mającym na celu wparcie szkoły, jest organizowanie i prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli w celu doskonalenia swojej pracy. Wspierając pracę nauczycieli bibliotekarzy w sieci bibliotek pedagogicznych jako organizatorów rozwoju edukacji, DBP we Wrocławiu rozpoczęła przygotowania do powołania sieci o charakterze problemowym „Sieć współpracy animatorów rozwoju edukacji”.

Realizując założenia wynikające ze Strategii Dolnego Śląska, dolnośląskie biblioteki pedagogiczne wykonują wiele zadań na rzecz mieszkańców regionu. Jednym z nich jest promowanie edukacji regionalnej. Założeniem tego działania jest wdrożenie programu wspierającego nauczycieli w kształtowaniu tożsamości społecznej uczniów.

Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu zaprosiła nauczycieli bibliotekarzy z Dolnego Śląska do „Sieci współpracy *Regionalizm w bibliotece pedagogicznej*”, której celem jest wzajemna pomoc w prowadzeniu zajęć i ułatwienie dostępu do wartościowych materiałów związanych z edukacją regionalną oraz popularyzacja działań bibliotek w tym zakresie. Program pracy sieci zakłada zarówno spotkania stacjonarne (organizacyjne, robocze i podsumowujące), jak i działania na wojewódzkiej platformie Fronter.

Najważniejszą zaletą współdziałania w sieciach jest „mądrość tłumu”, z której każdy może czerpać korzyści. Dodatkową zaletą jest możliwość przeniesienia współpracy na platformę Fronter, tak aby praca i spotkania mogły odbywać się niezależnie od czasu i miejsca, w którym się znajdujemy.

Ukierunkowanie działań Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu na wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych było i jest zadaniem priorytetowym. Nowe zadania wyznaczyły bibliotekom pedagogicznym nowe kierunki działań, które wymagają zmiany i ciągłego rozwoju oferty kierowanej do szkół, a odpowiednio przygotowana kadra biblioteki jest ważnym czynnikiem warunkującym powodzenie.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
tel. 22 345 37 00
fax 22 345 37 70

www.ore.edu.pl